

คำวินิจฉัยของ นายอูระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๓/๒๕๕๕

วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพัฒนาไทย

ข้อเท็จจริงได้ความตามคำร้องและคำร้องเพิ่มเติมของนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า พรรคพัฒนาไทยได้รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคพัฒนาไทย เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ครอบคลุมหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรค อย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา และตามมาตรา ๓๕ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน พรรคพัฒนาไทยไม่ดำเนินการตามเงื่อนไข และภายในกำหนดเวลาที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวกำหนด มีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำสั่งยุบพรรคพัฒนาไทย

พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคพัฒนาไทยได้รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรค ครอบคลุมหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ และครอบคลุม เก้าสิบวัน ตามมาตรา ๓๕

ตามมาตรา ๒๕ พรรคพัฒนาไทยต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และต้องจัดให้มีสาขาอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา แต่พรรคพัฒนาไทยไม่ได้ดำเนินการให้มีสมาชิกให้ครบจำนวนห้าพันคน สำหรับสาขาพรรคนั้นได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่าได้มีการจัดตั้งสาขาพรรคครบทั้งสี่ภาคแล้ว ในชั้นตรวจสอบของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับบุคคลที่ปรากฏชื่อ เข้าร่วมเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค ซึ่งมีชื่อ - สกุล ของบุคคลต่างกัน ตามรายงานการประชุม เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค ลำดับที่ ๒ จังหวัดหนองคาย ระบุว่า นายจันท ไท กุดแกลง

ได้รับเลือกเป็นรองเลขานุการพรรค แต่ในบัญชีรายชื่อคณะกรรมการสาขาพรรค (แบบ ท.พ. ๓) ระบุว่า นายชัชวาลย์ เฟิงชัย เป็นผู้ได้รับเลือกให้เป็นรองเลขาธิการพรรค ซึ่งไม่ปรากฏรายชื่อในรายงานการประชุมว่า นายชัชวาลย์ เฟิงชัย ได้ร่วมประชุมด้วย ตามรายงานการประชุมเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค ลำดับที่ ๓ กรุงเทพมหานคร และลำดับที่ ๔ จังหวัดตรัง ปรากฏชื่อผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรค แต่มิได้ระบุตำแหน่งของแต่ละบุคคล และผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรค ลำดับที่ ๒ จังหวัดหนองคาย และลำดับที่ ๓ กรุงเทพมหานคร มีที่อยู่ตามหลักฐานทะเบียนราษฎรนอกเขตเลือกตั้งแต่อยู่ภายในเขตจังหวัด อันเป็นสถานที่ตั้งสาขาพรรคเป็นจำนวนมาก ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้แจ้งให้หัวหน้าพรรคพัฒนาไทยชี้แจงข้อเท็จจริงและส่งเอกสารเพิ่มเติมในขณะเดียวกันคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดต่างๆ ทั้งสี่สาขา คือ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดหนองคาย จังหวัดตรัง และกรุงเทพมหานคร สอบสวนข้อเท็จจริงและรายงานให้ทราบอีกทางหนึ่ง จากการพิจารณาจากเอกสารหลักฐานที่หัวหน้าพรรคพัฒนาไทยส่งให้และรายงานการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพบว่าการประชุมจัดตั้งกรรมการสาขาพรรคพัฒนาไทย ลำดับที่ ๑ จังหวัดพิษณุโลกมีสมาชิกพรรคเข้าประชุมไม่ครบองค์ประชุมและมีการปลอมลายมือชื่อผู้เข้าประชุมบางคนไม่มีการประชุมตามที่รายงานว่ามีการประชุมลายมือชื่อที่ปรากฏในรายงานการประชุมไม่ใช่บุคคลที่เป็นสมาชิกของพรรคการเมือง ลำดับที่ ๒ จังหวัดหนองคาย ไม่มีการประชุมและการลงลายมือชื่อในเอกสารการประชุมแต่อย่างใด ไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้จัดทำเอกสารการประชุมดังกล่าวขึ้น ลำดับที่ ๓ ลงลายมือชื่อที่ปรากฏในรายงานการประชุมไม่ใช่บุคคลที่เป็นสมาชิกของพรรค และไม่เคยเข้าร่วมประชุมเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค และลำดับที่ ๔ มีการประชุมไม่ครบองค์ประชุมตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคพัฒนาไทยข้อ ๗๓ บางคนไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคและไม่เคยเข้าร่วมประชุมเพื่อเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรค นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคทั้งสี่สาขา ที่นายสุวรรณ ไหมศรีกรรต หัวหน้าพรรคพัฒนาไทยชี้แจงว่าได้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการประชุมครบถ้วน แต่การจัดทำวาระการประชุมพรรคพัฒนาไทยอ้างว่า เกิดความผิดพลาดเพราะพลั้งเผลอ ไม่มีเจตนาจะก่อให้เกิดความเสียหาย เป็นความผิดพลาดทางปฏิบัติ ซึ่งอาจจะแก้ไขได้ การตรวจสอบรายชื่อ-สกุล ผู้เข้าประชุมก็เป็นเรื่องของพรรคจะแตกต่างกันอย่างไรพรรคไม่มีทางรู้ได้นั้น ไม่มีน้ำหนัก ไม่อาจยกขึ้นเป็นข้อแก้ตัวได้ กรณีถือได้ว่า พรรคพัฒนาไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ สำหรับกรณีตามมาตรา ๓๕ นั้น หัวหน้าพรรคพัฒนาไทยก็ไม่ได้ดำเนินการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปี ๒๕๕๔ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียน

พรรคการเมืองกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบและหัวหน้าพรรคพัฒนาไทยก็ไม่ได้โต้แย้งหรือปฏิเสธข้อกล่าวหาของนายทะเบียนพรรคการเมืองแต่อย่างใด ถือได้ว่าพรรคพัฒนาไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕

ทั้งสองกรณีดังกล่าวข้างต้น จึงมีเหตุให้ยุบพรรคพัฒนาไทยได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจสั่งให้ยุบพรรคพัฒนาไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคพัฒนาไทย

นายอูระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ